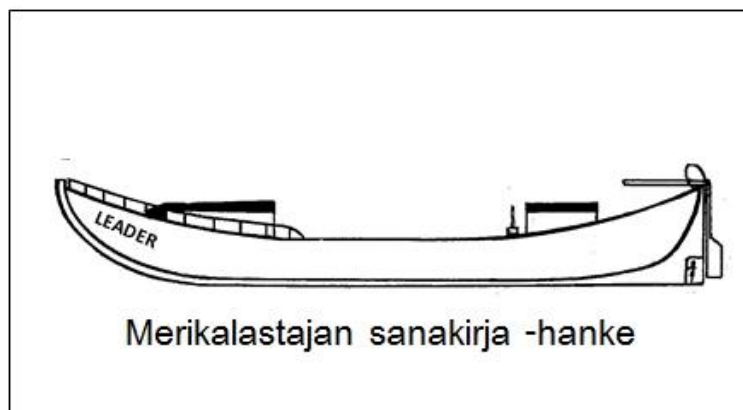

Selkämeren kansallispuiston ystävät ry ja Merikarvia-seura ry

LEADER-hanke ”Merikalastajan sanakirja”

Kalastajien haastattelu

Haastateltavat: Eero Veneranta (EV) ja Aimo Kuuskeri (AK)

Haastattelija: Juhani Aalto (JA)

Aika: 8.12.1995

Tekstin purki ja litteroi Juhani Aallon 1994 äänittämältä CD-levyltä Lasse Lovén 16.8.2016.

Murreversio. Poimittu kalastukseen, kalastajiin, mereen ja paikannimiin liittyvät kohdat. Äänite on tallenteena Merikarvia-seuran arkistossa.

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Vanhan valokuvat kertovat muistoja

JA: Katsellaan vanhoja valokuvia Veneranna Eero luana **Merikarvian** kirkon vieres. Isketään tarinaa ja jutellaan vanhoi. Eero sulla on pitkä taival kalastajana. Olik sää syntyny **Kuuskeriluodol**?

EV: E, ko mää ole syntyny koton, Anni o syntyny Kuuskeriluodol. Mää sain kaks kiloo sokerii ko synnyin, poikavauvat sai kaks ko tyttövauvat vaan yhden. Olen syntyny 28.maaliskuuta 1918.

Eero Veneranta tähyilee merta Gaddin möljäällä pienen rantahuoneen edessä. Kuva: Pekka Salmi

Pohditaan sukuselvityksiä ja sotajuttuja.

EV: Sodassa oltiin puolustamassa isänmaata. Isänmaa myytiin **Brysseliin**, synnyinmaa jäi.

JA: Tuas kuvas o Eero, omas rannas. Pienes kuvas. Siin o paljo kalastuskuvvii.

EV: Ans kattoo, on se, siin o meitä **rääkipaatti**. **Holmilan ranta** ja Vanha-Holmin paatti. Tuas keitetii aina *silakkasoppa*.

JA: Oliko Karumäen Veikolla valaanpyyntialus **Austraaliassa**?

EV: Se pyyti *äyriäisiä*.

Pohditaan maan ja rakennusten omistuksia ja sukuselvityksiä edelleen. **Kuuttosuntin** vieres, Janssonin Ainon vanha talo **Anttooras** oli Eerolla.

Jutellaan aittojen ovien kopisteluja ja tyttöjen kiusottelujuttuja.

EV: Mäkisen Eino eli Pikku-Eino haulikko oli pitkä. Eino kävi **Halluskerin viikis** sorsastamas ja veti haulikkoo perässä. Eino oli 125 senttiä, pitkät viikset oli, 1905 syntyny. Tukki kulu. Eino poika kyttää rannal, saatana mää vedin sieltä, kivenpäältä ammuin. Eino sit housut pois ja hakemaan linnun. Mää annoin sit linnu Einol. Kalastuksessa Rantane anto Einol lempinimen Peräpulla. Eino oli aina *ahterilaudalla* polvisil. Aina istu sillee, kotonaki.

Puhutaan merillä olosta, miinanraivauksista ja räjähdyksistä.

JA: Mitä sä tiedät Suomen Joutsenesta.

EV: Siitä en tiedä mitään. Olin miinanraivaajana. Saimme tuplapalkan raivauksista, vaaralisä.

Puhutaan kalastajan karjanpidosta.

EV: Keinosiementäjää ei ollu. Härö (keinosiementäjä) kävi sitte luodos. Sitä enne lehmät vietii paatil tai jäitä pitkin. Joskus ko ei sonnill onnistunu, Haluskeri Irma sano et meidän Vilhon pitää lähtee näyttää sonnill miten se tapahtuu. Ostin huutokaupas lehmän ja kopallisen vanhoja kenkiä, maksoin *lohella* 24 kg.

AK: Se oli hyvä suhde ko vertaa lohen hintaa nykypäivänä ja siihe aikaa. Nyt saa olla 400 kiloo lohta.

AK: **Ristiniemest** tuotii vasikka Frenkkuu, se rupes *pipparoittee* ja meni meree. Aika *souvi*. Meiltä vietii lehmä sonnille **Sältööse**, se pantii *pesäpaattii*, väännettii mastosta kallellee, lehmä käveli siitä paattii, se sidottii *mastoo* ja mummu istu siinä *föörtäkilla* ja anto sil leipäpaloja. Rauhottu. **Pooskerii** ajettii. Ja sama homma taas siel. Sit irti ja lehmä astu siit maihi. *Kuuskerist* lähdettii **Vehkankarin suntista**.

Puhuttiin säästä

AK: **Pooskerin** kartanon tuulimyllyl jauhettii meidän viljaa. Tuli kauhee *tormi* yöllä. Täyty lopettaa se homma. Ottivat *päreitä* siivistä mut ei sekään auttanu. Kauhee tormi.

JA: *Kakotuuli* puhaltaa tasasesti läpi yän, se on myllymiehen tuuli. *Luodetuuli* o repivää ja rikkoo mylly.

EV: Luodetuuli menee aina ämmän viereen, kakotuuli ja etelätuuli *friskaa*.

Runo EU:sta

EV: Runo EU:sta, merkitään tähän vähän alkua:

Maamiehen työ vielä peltojansa kyntää. Nyt naisväki armeijahan ryntää.

Eikä reikärauta enää olallansa paina, kun marssin tahdis asteleepi Ulla sekä Laina.

Ikäväkin kasarmissa pian myös haihtuu. Vanha kulta siellä uudeksi vaihtuu.

Eikä herrain asetakit enää kotona naulakossa kiillä. Tyttö nätti myöskin oppii kasarmissa niillä.

Nythän on niitä naisia, kaikenlaisia.

Väapelikin meille iltalomat aamuun asti antaa. Saamme siihen asti asettamme kantaa.

Naisia nyt meillekin riittää, saamme siitä herroja kiittää.

Eero Veneranta perkaa lohta Gaddin möljäällä 1986.

Kuva: Merikarvia-seuran arkisto – Pekka Salmi.

Tarinaa hylkeistä

JA: Ammuik sä koskaan *hylkeitä*. Saitte *silakkarysistä* joskus hylkeitä.

EV: En. Joskus tuli hylje *laiturin arkkuun*. Se saatiin sinne elävänä ja näytettiin muillekin.

AK: **Heinosenlahdella** ja **Kuuskerin lahdella** niitä näkyi. Pantiin vahva *katiskaverkko* laiturin kulmaan ja se laiturin arkku oli nii harva. Hylje meni kolosta arkkuun. Se oli vähän aikaa näytil **Lanteis**. Sit oli Viljamilla, Jallulla ja Merimaalla siinä **Klapisaunan** takana **Viikis** hylje ja ne ruokki sitä. Nii kaua se siinä pysy ko tuuli käänty mereen. Se meni siitä mettän läpi mereen.

Pirtukauden muistoja

JA: Holmilan ja teidän välissä oli *juopa*. Mistä pääsi paatilla. *Pirtukanistereita* tuli mereltä päin ja toinen meni sillalla ja nappas kanisterin paati fööristä kun paatti tuli sillan alta. Jalmary Veneranta kaappas sen siitä ja otti ommaan käyttöön.

EV: Niin on kerrottu.

Kalapaikkoja

EV: *Nuottaa* vedettiin **Markunkarin** alla ja **Lahdiston** välis. **Särkiänmajan** luona.

JA: Mistä **Kallenkivet** sai nimes. Seilasko se Vidiholman Kalle siihe kivien väliin?

EV: Seppo Kaija se oli. Meki ajoimme **Pallokarin Suntissa** reiän paattii. Ruumas jalka meni läpi. Paatti ylös sitte ja *pressu* reikää. Vettä tuli melkein *kaaren väli* auki. *Kajuutin* lasit oli kyljes kummallakin puolella. *Rääkipaatti* se oli.

Kanakari on siinä ja **Norjan karit**, **Ulko Norja**. **Martinniemi**.

AK: Heimo sai kovan *lahnasatsin* siitä, ni siihen tuli **Lahnakarit**. **Apteekkarinlaaka** sai nimensä ku Lindeman ajo paatilla siihe.